

CEZAYİR ÜLKE RAPORU (OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN)

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	2
Başlıca Sosyal Göstergeler	2
Coğrafi Konum	2
Siyasi ve İdari Yapı	2
Nüfus ve İstihdam	3
Doğal Kaynaklar	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	6
Genel Durum	6
Cezayir'in İhracatında Başlıca Ürünler – 1000 USD	7
Cezayir'in İthalatında Başlıca Ürünler – 1000 USD	8
Cezayir'in İhracatında Başlıca Ülkeler – 1000 USD	9
Cezayir'in İthalatında Başlıca Ülkeler – 1000 USD	9
TÜRKİYE İLE TİCARET	10
Genel Durum	10
Türkiye – Cezayir Dış Ticaretinin Seyri	10
Türkiye'nin Cezayir'e İhracatında Başlıca Ürünler – 1000 USD	10
Türkiye'nin Cezayir'den İthalatında Başlıca Ürünler – 1000 USD	12
CEZAYİR'İN OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	13
Cezayir - Yıllar İtibarıyla Seçilmiş Mal Grupları Bazında Otomotiv İthalatı (1000 USD)	13
Türkiye – Cezayir Otomotiv İhracatı (Milyon USD)	13
Mal Grubu Bazında Türkiye'den Cezayir'e OTOMOTİV İhracatı	14
İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar	14

1. GENEL BİLGİLER

BAŞLICA SOSYAL GÖSTERGELER

Resmi Adı	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Arapça (Resmi dil), Berberice (Tamazight), Fransızca (İş Hayatı)
Başkent	Cezayir (Algiers)
Yüzölçümü	2.381.741 Km ² (1.200 Km Akdeniz sahil şeridi)
Nüfus	42,58 Milyon (2018 Tahmini IMF)
Dini Yapı	Resmi Dini İslam, % 99,8 Müslüman (Sünni-Maliki), % 0,2'si Hristiyan, Yahudi.
Büyük Kentler	Cezayir, Oran, Constantine, Annaba, Batna, Blida, Sétif, Chlef, Djelfa
Döviz Kuru	1 ABD\$ = 117 Cezayir Dinarı (AD) (2018 ort.EIU tahmini)
Uluslararası Telefon Kodu	+ 216

COĞRAFİ KONUM

Cezayir; Kuzey Afrika'da, Akdeniz kıyısında, Fas ve Tunus'un arasında yer almaktadır. Ülke topraklarının % 80'i Sahra'da yer almaktadır. Sahra'nın büyük bir bölümü yarı çöl özelliklerine sahiptir. Ülkenin % 10'luk kısmını oluşturan verimli kuzey kısmında tahıl, şarap, zeytin ve meyve üretimi desteklenmektedir.

SİYASİ VE İDARİ YAPI

İspanyolların 1505 yılında Mers-El-Kebir ve 1509 yılında Oran şehrini işgal etmelerinin ardından, Cezayir'de katolik baskısına karşı direniş hareketi başlamış ve Cezayirli Osmanlı İmparatorluğu'nu yardıma çağırmışlardır. Cezayir'deki, İspanyol hakimiyeti 1516 yılında son bulmuştur. Ancak İspanyolların Oran şehrindeki hakimiyeti 1792'ye kadar devam etmiştir.

Cezayir'de, 1830 yılındaki Fransız işgaline kadar Osmanlı yönetimi devam etmiştir. 14 Haziran 1830 tarihinde Fransız işgaline uğrayan başkent Cezayir, 5 Temmuz 1830'da Fransız egemenliğine geçmiştir.

1 Kasım 1954 tarihinde, Milli Kurtuluş Cephesi (FLN) ve Ulusal Bağımsızlık Ordusunun (APN) kurulmasını müteakip, Cezayir'in Fransız sömürge yönetimine karşı bağımsızlık mücadelesi başlamış ve 5 Temmuz 1962'de Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti ilan edilmiştir.

Cezayir, Başkanlık sistemi ile yönetilen bir Cumhuriyettir. Bağımsızlığını kazandığı 1962 yılından sonra, Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN – Front de Libération National) tarafından tek partili siyasi sistem çerçevesinde yönetilen Cezayir, 1989 yılında yapılan halkoylaması sunucunda kabul edilen yeni Anayasaya ile çok partili sisteme geçmiştir.

NÜFUS VE İSTİHDAM

Cezayir’de nüfus, Akdeniz kıyısında ülkenin kuzeyinde yoğunlaşmıştır. Bu bölgede başkent Cezayir ve Oran şehri olmak üzere iki önemli şehir bulunmaktadır. Ülkedeki iç karışıklık 1990’lı yıllarda nüfusun önemli şehirlere göç etmesine neden olmuştur

Geçen 10 yıl içerisinde zengin ve fakir arasındaki fark artmıştır. Hükümetin kamu sektöründe çalışanların sayısını artırma politikası ve yüksek büyüme oranları, son yıllarda işsizliğin bir miktar azalmasını sağlamıştır. Cezayir İstatistik Kurumu ONS’ye göre, işsizlik oranı 2000’li yıllardan itibaren düşüş göstermektedir. Dünya Bankasına göre 1990’larda büyüyen kayıt dışı ekonomi GSYİH’nın yaklaşık % 35’ine tekabül etmektedir.

İşgücünün % 35’i gibi yüksek bir oranın ya işsiz olduğu ya da yeterince çalıştırılmadığı tahmin edilmektedir. Avrupa’ya ya da Kuzey Amerika’ya gitmek için vize almak son derece güç olduğundan, geleneksel kaçış yolu olan göç, hemen hemen tamamen kapanmış gibidir. İşsiz sayısını azaltmak için, hükümetin işgücü yoğun hidrokarbonlar-dışı sanayileri geliştirmek zorunda olduğu belirtilmektedir.

Kamu sektöründe ücretler, geleneksel olarak hükümet ve Ulusal Ticaret Birliği (UGTA) arasında müzakere edilmektedir. UGTA, ekonomi politikasının oluşumunda oldukça etkili bir rol oynamaktadır.

DOĞAL KAYNAKLAR

Cezayir’de tarımın GSYİH’ya katkısı % 9 dolayındadır. Buna karşın toplam nüfusun yaklaşık

%14’ünün tarım sektöründe istihdam edildiği tahmin edilmektedir. Ülkenin sürekli artan iç talebine cevap veremeyen yerli tarımsal üretim, ülkeyi toplam gıda ihtiyacının yaklaşık yarısı oranında dışa bağımlı kılmaktadır.

Yüksek platolarda ve dağlık bölgelerde koyun, keçi ve sığır besiciliği yapılmakla beraber, hayvancılık da tıpkı tarımsal üretim gibi küçük ölçekli olmanın verimsizliği ile karşı karşıyadır. Ülkede et fiyatlarının halkın alım gücünün üstünde seyretmesi ve üretimin, talebin çok altında kalması nedeniyle her yıl Arjantin, Brezilya gibi ülkelerden önemli miktarda et ve canlı hayvan ithalatı yapılmaktadır. Hayvancılığın gelişmemiş olmasına paralel olarak, süt ve süt ürünlerinin üretim kapasitesi de son derece sınırlıdır.

1.280 Km uzunluğunda deniz kıyısına sahip olan Cezayir, 500 den fazla balık türü ile en zengin deniz mahsulüne sahip ülkelerden biridir. Ülkenin 500.000 ton balık rezervi bulunmaktadır. Oldukça yeni bir sektör olan kültür balıkçılığında ise 500 tona yaklaşan bir üretim mevcuttur. Bu çerçevede yıllık 20 bin tonluk ithalat yapılmaktadır.

GSYH’nın %46’sını, toplam ihracatın % 98’ini ve toplam bütçe gelirlerinin %77’sini oluşturan hidrokarbonlar sektörü Cezayir ekonomisinin temel sektörüdür.

Cezayir'in petrol rezervleri 12,2 milyar varil olarak tahmin edilmektedir. Cezayir, Afrika'daki petrol üreticisi ülkeler arasında 2'inci, dünya sıralamasında ise 16'ıncı ülke konumundadır.

Doğal gaz üretimine 1961 yılında başlanmıştır. Cezayir'in gaz rezervleri 4,5 trilyon m3 olarak tahmin edilmektedir. Ülkede 15 milyar m3 gaz tüketilmekte olup, bu tüketimin 2/3'ü enerji santrallerinde kullanılmaktadır. Cezayir, Avrupa'nın toplam gaz ithalatının % 25'ini karşılamaktadır.

Güneydoğudaki Hoggar bölgesinde altın ve Mali sınırı yakınlarında elmas yatakları bulunmaktadır. Yüksek değerli maden cevheri demir-kükürt, fosfat, kurşun, çinko, cıva, barit ve antimon çıkartılmakta ve ihraç edilmektedir. Fakat enerji dışı madencilik sektörü ihmal edilmiş olup, kapasite kullanımının sadece % 55 olduğu tahmin edilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GSYİH (Cari Fiyatlar -SAGP*-milyar \$)	557,37	584,01	608,94	628,47	652,88	668,83	638,36	691,36
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	3,8	3,7	3,2	1,3	1,4	0,7	-5,16	6,23
Kişi Başına Düşen GSYİH'daki Değişim Oranı (Cari Fiyatlar-SAGP- %)	1,63	1,5	0,99	-0,85	-0,64	-1,23	-6,91	4,35
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,92	4,78	6,4	5,59	4,27	1,95	3,5	3,7
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	10,6	11,21	10,5	11,71	11,73	11,38	15,09	13,91
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	-7,3	-15,27	-13,05	-6,65	-4,47	-5,08	-14,95	-10,1
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4,41	-16,44	-16,54	-13,19	-9,62	-9,61	-18,28	-17,06

*Satın Alma Gücü Paritesi Kaynak: IMF

Afrika'nın en geniş topraklarına ve önemli doğalgaz ve petrol rezervlerine sahip Cezayir, söz konusu kıtanın (Güney Afrika, Nijerya ve Mısır'ın ardından) en büyük 4'üncü ekonomisi konumundadır. Cezayir, 22 üyesi bulunan Arap Birliği ülkeleri içerisinde de (Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır'ın ardından) 4'üncü büyük ekonomidir. Ancak, anılan ülke, büyük doğal gaz ve petrol kaynaklarına karşın, kişi başına düşen gelir açısından alt orta gelirli bir ülke statüsündedir. Ülke ekonomisi enerji sektörüne bağımlı olup hidrokarbon ürünleri, ülkenin ihracat gelirlerinin % 97'sini ve GSMH'sinin % 45'ini ve bütçe gelirlerinin 2/3'ünü sağlamaktadır. Bu bağımlılık, petrol fiyatlarındaki değişimlerden büyük ölçüde etkilenen bir ekonomik yapılanmaya sebebiyet vermiştir.

Zengin doğal kaynaklarına karşın halkın satın alma gücünün çevre ve komşu ülkelere göre düşüklüğü, ülke ekonomisinin sektörel bazda çeşitlendirilerek geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası yatırımlardaki yetersizlik, ülkedeki kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirme çalışmalarının çok yavaş ilerlemesi, kayıt dışı sektörün büyüklüğü, bölgeler arasında ciddi ekonomik ve sosyal dengesizlikler (özellikle kuzey ve güney) ve genç nüfusta % 30'ları bulan işsizlik bu sıkıntıların başlıca kısmını teşkil etmektedir.

1990 yıllarında ortasından itibaren ticaret politikalarını da serbestleştirmeye başlayan Cezayir, buna karşın, önemli ölçüde ithal ikameci ve korumacı eğilimler gösterebilmektedir. Bu tür tutumlarda, ülkedeki ticaret politikasının belirlenmesinde etkin olan ithalat lobilerine karşın, ulusal bir sanayinin kurulabilmesine yönelik hassasiyetler etkili olmaktadır. Öte yandan, Avrupa Birliği ile 2002 yılında imzalanan ve 2005 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması ile pek çok sanayi ürününün ithalatında AB ülkeleri menşeli ürünlere indirimli gümrük vergileri uygulanmakta ve bazı ürün gruplarında da bu vergiler hâlihazırda sıfırlanmış bulunmaktadır. Tarım ve balıkçılık sektöründe ise çok kapsamlı olmamakla birlikte karşılıklı kota sistemi uygulanmaktadır.

Yine bu çerçevede, Cezayir 2004 yılında Büyük Arap Serbest Ticaret Bölgesi'ne (GAFTA) üye olmuş, ancak, bu kapsamdaki gümrük tarife indirimleri oldukça geniş muafiyet listeleri 2010 yılında hayata geçirilebilmiştir.

Cezayir parası Dinar konvertibl değildir ve ülkede sıkı bir kambiyo rejimi uygulanmaktadır. Cezayir vatandaşlarının ve yerli şirketlerin döviz bulundurma ve yurt dışına para transferi yasalarla belirli durumlar dışında yasaklanmıştır. Bu durum, uygulamada, paralel para piyasalarının oluşmasına yol açmıştır. Bu çerçevede oluşan kara borsalarda, Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz kurları, piyasa fiyatlarından % 30-40 seviyesinde sapma gösterebilmektedir. Burada Cezayir'in dinarı değerli tutma çabası da önemli rol oynamaktadır.

Öte yandan, Cezayir enerji ürünleri ihracatı sayesinde her yıl neredeyse 20-25 milyar Doları bulan bir dış ticaret fazlası vermektedir ve bu sayede son 10 yıldır cari denge düzenli bir şekilde fazla vermektedir.

Ülkenin belli başlı sorunlarından bir tanesi de kayıt dışı sektörün ülke ekonomisinin % 60'ından fazlasını oluşturmasıdır. Nitekim ekonomik aktivitelerin % 90'ından fazlasının nakit para ile gerçekleştirilmesi bunda ciddi bir rol oynamaktadır. Bazı büyük oteller ve alış-veriş merkezleri dışında kredi kartı uygulaması yoktur. Bu bakımdan, Cezayir devletinin vergi gelirleri de daha çok ithalattan alınan gümrük ve katma değer vergileridir. Bu durumun değiştirilmesi ve kayıt dışı sektörle mücadele edebilmek için 2011 yılında işlem türü ne olursa olsun, değeri 500.000 Dinarı

geçen bütün ödemelerin banka kanalı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, 100.000 Dinarı geçen ödemelerin de çekle yapılması zorunludur. Yine bu kapsamda, kayıt dışı kurulan pazarlar kapatılmakta ve esnafın kayıtlı çalışması için teşvikler sağlanmaktadır.

Cezayir ile ilgili en ilginç verilerden biri ise anılan ülkenin başta enerji ürünleri olmak üzere temel tüketim ürünlerine (buğday, şeker, yağ, vb.) yaptığı yüksek sübvansiyon oranlarına karşın halkın satın alma gücünün halen düşük olmasıdır. Cezayir'in hidrokarbon ürünlerini 650 milyar CD (yaklaşık 8,5 milyar \$) ve elektriğe 150 milyar CD (2,1 milyar \$) sübvansiyon ettiği ve bu tutarın anılan ülkenin GSMH'sinin % 6,6'sına tekabül ettiği bilinmektedir. Cezayir'in, diğer temel tüketim ürünlerine yapılan harcamalarla GSYH'nin % 13'ü tutarında sübvansiyon harcamalarının olduğu, bütçeye dâhil edilmeyen sübvansiyonlarla bu oranın % 30'a yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Cezayir'de ekonomik büyüme, büyük oranda petrol fiyatlarına ve yağış düzeyine bağlıdır. IMF verilerine göre, ülkedeki hidrokarbonlar sektörünün istikrarlı büyümesinden dolayı, 2018 yılına kadar GSYH'nin yıllık ortalama %3,7 oranında büyüyeceği ve 2018 yılında GSYH'nin cari fiyatlar bazında 238 milyar doları aşacağı tahmin edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

GENEL DURUM

Tablo: Cezayir'in Yıllara Göre Ticaret Değerleri – 1.000.000 USD

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2015	34.796	51.803	86.599	-17.007
2016	29.992	47.090	77.082	-17.098
2017	35.191	46.053	81.244	- 10.862
2018	43.069	49.508	88.950	- 5.734
2019	36.803	42.413	79.216	-5.610

Kaynak: ITC Trademap

Cezayir'in 2015-2019 yılları arasındaki ticaret verileri incelendiğinde ülkenin ticaretinin denge durumuna giderek yaklaştığı görülmektedir.

Hidrokarbonlar sektörü ihracatı toplam ihracatın yaklaşık %95'ini oluşturmaktadır.

Bir yandan tarımsal üretimin, diğer yandan sanayi alt yapısının yetersizliği nedeniyle pek çok tüketim mamulünü dışarıdan almak durumunda kalan Cezayir, ihtiyaçlarını karşılamak üzere, ithalat yapmaktadır.

CEZAYİR'İN İHRACATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER - 1000 USD

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	12 718 832	17 877 179	15 394 771	43,7	-13
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	14 074 336	14 666 472	11 927 560	30,9	-19
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	6 451 011	7 957 939	6 919 938	19,3	-12
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	327 041	914 216	856 796	2,5	-6
2814	Saf amonyak veya amonyağın sulu çözeltileri	341 952	504 497	350 769	1	-30
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	225 460	153 642	184 577	0,2	23
2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	39 980	109 311	180 992	0,4	66
804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	52 371	110 423	110 709	0,3	-8,9
2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	55 134	92 755	94 855	0,3	-9,3
2523	Çimento	627	19 926	81 161	0	-21,2
7214	İnşaat demiri	0	2 953	68 356	0,2	2172,1
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	740	17 387	39 560	0,1	102,9
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	25 198	19 871	27 039	0,1	28,7
8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makineleri (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	33 788	26 798	21 150	0,1	-21,1
7005	Float cam ve yüzeyi taşlanmış veya parlatılmış cam (plakalar halinde)	25 422	31 098	19 665	0,1	-36,8
	Toplam	35 191 117	43 069 710	36 803 498	100	-18,9

Kaynak: ITC Trademap

Ülkenin dünyaya ihracatında en önemli ürün grupları sırasıyla mineral yakıtlar, yağlar, gübreler, inorganik kimyasallar, demir ve çelik mamulleri, fosfat, meyveler ve sert kabuklu meyveler, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, şeker ve şeker mamulleri, organik kimyasallar ile balıklar vb. su ürünleridir.

CEZAYİR'İN İTHALATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER – 1000 USD

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 604 065	2 064 683	1 848 935	4,6	-10,4
1001	Buğday ve mahlut	1 788 702	1 864 222	1 456 339	3,7	-21,9
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 168 957	1 088 743	981 914	2,5	-9,8
402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	1 239 366	1 108 848	979 180	2,5	-11,7
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	416 229	933 019	842 785	2,1	-9,7
8703	Otomobiller	1 673 670	1 447 733	749 984	1,9	-48,2
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	479 936	779 787	737 545	1,9	-5,4
7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	999 376	407 612	712 272	1,8	74,7
1005	Mısır	776 491	722 762	709 322	1,8	-1,9
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 125 975	806 612	666 997	1,7	-17,3
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	988 410	687 884	646 129	1,6	-6,1
1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	600 658	496 679	527 464	1,3	6,2
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	294 499	595 431	477 996	1,2	-19,7
2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	422 800	548 751	455 243	1,1	-17
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	476 653	453 084	426 869	1,1	-5,8
	Toplam	46 053 016	49 508 685	42 413 788	100	-19,1

Kaynak: ITC Trademap

Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürün grupları sırasıyla makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, motorlu kara taşıtları, elektrikli makina ve cihazlar, mineral yakıtlar, yağlar, hububat, plastikler ve mamulleri, eczacılık ürünleri, demir veya çelikten eşya, demir ve çelik mamulleri ile süt ürünleridir.

CEZAYİR'İN İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER – 1000 USD

	Ülkeler	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
1.	İtalya	5 598 764	6 754 684	4 942 231	14,6	-26,8
2.	Fransa	3 832 403	4 920 660	4 696 789	13,9	-4,5
3.	İspanya	5 189 707	5 510 737	4 443 100	13,1	-19,4
4.	ABD	3 991 780	4 781 633	2 593 387	7,7	-45,8
5.	İngiltere	1 741 326	2 896 332	2 503 855	7,4	-13,6
6.	Hindistan	1 033 001	1 640 232	1 874 800	5,5	14,3
7.	G. Kore	709 665	1 965 025	1 746 023	5,2	-11,1
8.	Brezilya	2 313 330	2 420 594	1 732 847	5,1	-28,4
9.	Hollanda	881 210	1 270 687	1 292 079	3,8	1,7
10.	Çin	448 196	1 178 824	1 141 660	3,4	-3,2
11.	Belçika	1 181 839	1 398 330	895 627	2,6	- 36
12.	Almanya	1 304 549	760 756	736 158	2,2	-3,2
13.	Portekiz	353 954	501 687	721 963	2,1	43,9
14.	Türkiye	766 803	1 138 064	720 309	2,1	-36,7
15.	Avustralya	343 232	538 864	647 662	1,9	20,2
	Toplam	35 191 117	43 069 710	36 803 498	100	-14,5

Kaynak : ITC Trademap

Cezayir ihracatında başlıca ülkeler arasında, Cezayir'in en önemli ticaret ortağı olan Avrupa Birliği ülkeleri ilk sıralardadır. 2019 yılında Türkiye Cezayir'in ihracatında 14. sıradadır.

CEZAYİR'İN İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER – 1000 USD

	Ülkeler	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
1.	Çin	6 788 723	7 923 382	6 945 571	17,5	-12,3
2.	Fransa	5 631 398	6 227 324	5 513 759	13,9	-11,5
3.	Rusya	4 621 195	4 801 850	3 384 924	8,5	-29,5
4.	İtalya	3 583 448	3 649 181	3 325 595	8,4	-8,9
5.	İspanya	3 012 781	3 993 162	3 313 696	8,3	- 17
6.	Almanya	3 476 235	2 554 958	2 270 274	5,7	-11,1
7.	Türkiye	1 712 901	2 031 583	1 865 955	4,7	-8,2
8.	Arjantin	1 471 423	1 708 720	1 479 902	3,7	-13,4
9.	Belçika	1 198 967	1 090 971	1 049 718	2,6	-3,8
10.	Brezilya	1 186 020	1 006 726	1 040 010	2,6	3,3
11.	ABD	1 061 823	1 261 067	999 323	2,5	-20,8
12.	Hindistan	784 789	945 699	778 650	2	-17,7
13.	Hollanda	842 657	785 006	757 828	1,9	-3,5
14.	G. Kore	1 238 310	949 600	700 940	1,8	-26,2
15.	S. Arabistan	520 800	634 688	534 774	1,3	-15,7
	Toplam	46 053 016	49 508 685	42 413 788	100	-14

Kaynak: ITC Trademap

2019 yılında Cezayir'in ithalat yaptığı ülkeler arasında Türkiye yaklaşık yüzde 5 olan payıyla 7. Sırada bulunmaktadır.

TÜRKİYE İLE TİCARET

GENEL DURUM

TÜRKİYE – CEZAYİR DIŞ TİCARETİNİN SEYRİ

Türkiye – Cezayir dış ticaretinde Türkiye lehine olan dış ticaret dengesi 2019 yılında 1,15 milyar dolara yaklaşmıştır.

Yıllar	2017	2018	2019
Türkiye'nin İthalatı	766.803	1.138.064	720.309
Türkiye'nin İhracatı	1.712.901	2.031.583	1.865.955

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE'NİN CEZAYİR'E İHRACATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER – 1000 USD

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	43 549	95 063	90 019	4,8	-5,3
8408	Sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	30 508	67 108	58 612	3,1	-12,7
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	59 900	7 115	54 999	2,9	673
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	98 246	85 328	39 318	2,1	-53,9
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	0	5 444	32 546	1,7	497,8
3916	Plastikten monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller (enine kesitin en geniş yeri > 1mm)	24 382	31 905	32 285	1,7	1,2
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	31 935	29 633	31 812	1,7	7,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	6 347	8 915	27 354	1,5	206,8
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	21 070	28 411	27 319	1,5	-3,8
7321	Demir veya çelikten sobalar, mutfak soba ve ocakları, barbekü, mangal, gaz ocakları vb ile bunların aksam ve parçaları	33 784	26 084	26 873	1,4	3
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	8 799	6 132	25 002	1,3	307,7
8438	Yiyecek ve içeceklerin sanayi amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar	11 387	27 316	23 640	1,3	-13,5
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	14 836	26 234	22 733	1,2	-13,3

8707	Karayolunda kullanılan motorlu taşıtlar için karoseriler (şoför mahalleri dahil)	4 891	21 721	22 603	1,2	4,1
1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	15 678	18 733	20 808	1,1	11,1
	Toplam	1 712 901	2 031 583	1 865 955	100	-8,2

Kaynak :ITC Trademap

TÜRKİYE’NİN CEZAYİR’DEN İTHALATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER – 1000 USD

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	688 396	786 009	586 163	81,4	-25,4
2814	Saf amonyak veya amonyağın sulu çözeltileri	23 198	49 931	59 048	8,2	18,3
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	23 576	253 524	44 820	6,2	-82,3
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	12 044	9 323	18 018	2,5	93,3
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	498	3 607	2 111	0,3	-41,5
1804	Kakao yağı	0	570	1 254	0,2	120
7201	Dökme demir (pik demir) ve aynalı demir (kütle, külçe, blok veya diğer ilk şekillerde)	0	0	1 170	0,2	0
2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	2 082	1 595	1 092	0,2	-31,5
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozanmış türevleri	4 344	11 151	1 086	0,2	-90,3
4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	108	0	865	0,1	0
4802	Sıvanmamış kağıt ve karton ve her boyutta perfore edilmemiş delikli kart ve delikli şerit kağıt	0	0	616	0,1	0
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	739	598	574	0,1	-4
804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	964	1 171	382	0,1	-67,4
5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	321	1 240	241	0	-80,6
1805	Kakao tozu (ilave şeker/diğer tatlandırıcı maddeler içermeyen)	0	0	229	0	0
	Toplam	766 803	1 138 064	720 309	100	-36,7

Kaynak: ITC Trademap

CEZAYİR'İN OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

CEZAYİR OTOMOTİV SEKTÖRÜ (ADET)

	2015	2016	2017	2018	2019
Üretim	20.000	42.800	60.606	70.597	60.012
Pazar	215.400	96.600	101.183	127.300	125.000

Kaynak: OICA

CEZAYİR - YILLAR İTİBARIYLA SEÇİLMİŞ MAL GRUPLARI BAZINDA OTOMOTİV İTHALATI (1000 USD)

Mal Grubu	2015	2016	2017	2018	2019
Otomotiv Yan Sanayi	395.706	395.314	416.230	936.123	865.492
Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	1.370.005	709.379	479.936	780.978	758.158
Binek Otomobil	2.042.499	1.351.959	1.673.670	1.428.271	741.589
Karayolunda kullanılan motorlu taşıtlar için karoseriler	21.452	40.193	51.491	598.250	309.493
87 Faslı Toplam	4.886.270	3.487.297	3.439.657	4.568.872	3.439.499

Kaynak: ITC Trademap

Cezayir'in otomotiv ithalatında, son beş yılda, 87 faslı içinde yan sanayinin değeri artmıştır.

TÜRKİYE – CEZAYİR OTOMOTİV İHRACATI (MİLYON USD)

2015	2016	2017	2018	2019	2020
220	145	140	287	261	98

Kaynak:TİM

2020 yılında, Cezayir, Türkiye'nin 87 faslında ihracat yaptığı ülkeler arasında bir önceki yıla göre değer olarak %62 azalış göstermiş ve 16 sıra gerileyerek 36. Sıraya düşmüştür.

2020 yılında Türkiye'nin Cezayir'e otomotiv sektöründe ihracatı 87 faslında yaptığı toplam ihracatın (25 milyar USD) % 0,4'üne denk gelmektedir.

MAL GRUBU BAZINDA TÜRKİYE'DEN CEZAYİR'E OTOMOTİV İHRACATI

Ürün Adı	2019 Ocak – Aralık FOB USD	2020 Ocak – Aralık FOB USD	Değişim FOB USD%
OTOMOTİV YAN SANAYİİ	244.733.837	90.541.016	-63%
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	2.297.011	6.157.501	168%
OTOBÜS.MİNİBÜS.MİDİBÜS	12.052.199	1.028.062	-91%
ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR	2.619.752	333.007	-87%
DEMİRYOLU TAŞITLARI	0	278.910	#OVERFLOW
GENEL TOPLAM	261.981.633	98.475.802	-62%

Kaynak :TİM

Cezayir'e otomotiv ihracatımızdaki düşüşün temel nedeni otomotiv yan sanayi ihracatımızdaki düşüş olmuştur(-%63). 2019 yılında 245 milyon USD olan yan sanayii ihracatı 2020 yılında 90 milyon USD olmuştur.

İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Genel Ticaret Politikaları

Cezayir ekonomisinin uluslararası ekonomiye daha çok entegre olarak serbestleştirilmesi ve devletin ekonomik hayattaki rolünün azaltılmasına yönelik politikalar kapsamında, Avrupa Birliği (2005) ve Arap Birliği (2009) ile Serbest Ticaret Anlaşmaları yürürlüğe konulmuştur. Öte yandan, söz konusu ülke DTÖ'ye hâlihazırda üye olmamakla birlikte ilk üyelik başvurusunun yapıldığı 1987 yılından bu yana müzakereler devam etmektedir.

İthalat Lobileri

Cezayir ekonomisi genel olarak değerlendirildiğinde, enerji ürünlerine bağımlı olan ülke ekonomisinde enerji dışı imalat sanayinde devletin halen etkin olduğu ancak ticaretin (ve özellikle dış ticaretin) özel sektörün denetiminde olduğu görülmektedir. Devlet sadece bir takım temel tüketim maddelerinin (buğday, şeker, pirinç, vb. gibi) ithalatında etkindir.

Bu kapsamda, Cezayir'de ekonomik kararların alınmasında oldukça etkili olan ithalat lobisi bir kaç işadaminin ve eski yüksek rütbeli askerden oluşmaktadır. Anılan lobinin başta Fransa olmak üzere Batılı bazı ülkelerle olan yakın ve tarihsel ilişkileri, dış ticarette bu ülkelerin tercih edilmesine yol açmaktadır.

Yatırım ve Dış Ticaret Şirketlerinde Yerli Ortak Şartı

2009 Katma Bütçe Yasası'nın 58'inci Maddesi; Cezayir'de imalat ve hizmet sektörlerinde yatırım gerçekleştirecek yabancı şirketlerin şirket sermayesinde en çok % 49 oranında pay sahibi olabileceğine ve söz konusu şirketin % 51'inin Cezayirli ortağın (veya ortakların) hâkimiyetinde olabileceğine hükmetmektedir. Öte yandan, dış ticaret şirketlerinde ise yabancı yatırımcılar en çok % 70 oranında pay sahibi olabilmektedir. Bu sebeple anılan ülkede bir dış ticaret şirketi kurup ihracat-ithalat yapmak isteyen bir girişimci en az şirket sermayesinin en az % 30'unu bir Cezayir ortağına vermek durumundadır.

Bu kapsamda, ülke dışına kar transferi sadece getirilen sermaye ile orantılı bir şekilde mümkün olabilmektedir. Ancak, ithal edilen malın yurtiçinde satışından doğan kazancın yurtdışına transfer edilmesi mümkün değildir. Ayrıca, her türlü şirket karları ve kazançlarının yurtdışına transferi sadece Merkez Bankası'nın onayı ile mümkündür.

Yine söz konusu mevzuat hükümleri kapsamında, Cezayir yasalarına göre yabancı bir firmanın Cezayir'de şube açma hakkı yoktur. Bu bakımdan, firmalarımız söz konusu pazarda bulunamadıklarından ancak fuarlar, pazar araştırmaları ve ticaret heyetleri vasıtası ile potansiyel müşterilerine ulaşmaya çalışmaktadırlar.

Yerel İşçi Çalıştırma

Firmalarımız müteahhitlik projeleri kapsamında Türkiye'den getirdikleri işçilerle ilgili olarak kota kısıtlamalarına (Bu çerçevede; 1 Türk işçiye karşılık en az 3 veya 5 Cezayirli işçi çalıştırma zorunluluğu getirilmektedir.) maruz bırakılmaktadırlar. Cezayir makamları ayrıca projeler kapsamında talep edilen Türk işçi sayılarını düşük tutarak yerli işçi çalıştırılmasını sağlamaya çalışmaktadır.

Kambiyo Rejimi, Bankacılık Sektörü ve Para Transferleri

Cezayir parası Dinar konvertibl değildir ve ülkede sıkı bir kambiyo rejimi uygulanmaktadır. Cezayir vatandaşlarının ve yerli şirketlerin döviz bulundurma ve yurt dışına para transferi yasalarla belirli durumlar dışında yasaktır.

Uygulanan sıkı kambiyo rejimi, paralel para piyasaların oluşmasına yol açmıştır. Bu çerçevede oluşan kara borsalarda, Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz kurları, piyasa fiyatlarından % 30-40 seviyesinde sapma gösterebilmektedir.

Cezayir'de mevcut durum itibarıyla devlet bankalarının verimsiz ve hantal oluşu, özel bankaların yetersizliği ve yasal düzenlemelerin tam olarak uygulamaya aktarılamamış olması nedeniyle

özellikle kambiyo, akreditif, dış krediler ve para transferleri gibi uluslararası bankacılık işlemleri oldukça yavaş yürümektedir.

Ayrıca, Türkiye ile Cezayir arasında ortak banka olmadığından, firmalarımız anılan ülkede aracı bankalar kanalı ile çalışmaktadırlar.

Cezayir ile Türk bankaları arasında muhabirlik ilişkisi bulunmamaktadır. Cezayir bankaları, Türk bankaları tarafından verilen teminat mektuplarını kabul etmediğinden Türk firmaları, üstlendikleri projeler kapsamında vermek zorunda oldukları kati ve avans teminat mektuplarını uluslararası bankalar aracılığıyla düzenlemek zorunda kalmaktadır.

Akreditif Mektubu ile Ödeme

Cezayir’de para transferleri, uluslararası bankacılıktaki ortalama süreleri oldukça aşacak bir şekilde önemli gecikmelerle gerçekleştirilebilmektedir. Nitekim para transferinde, Cezayir Merkez Bankası’ndan izin alınması uzun süreler alabilmektedir. Bu kapsamda, akreditif mektuplarının en erken 20 gün içerisinde açılabilirdiği bilinmektedir.

Öte yandan mer’i mevzuat hükümleri çerçevesinde ithalattaki bütün evrakların temin edilmesi bankaların sorumluluğunda olduğundan, Cezayirli bankalar, ihtiyaten, ithalatçılardan temini gerekmeyen evraklar talep edebilmektedir.

Gümrük Tarifeleri

Cezayir’e ihracat yapan firmalarımızın karşılaştıkları en ciddi sorun, anılan ülke ile Türkiye arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) olmaması sebebiyle ödenen yüksek gümrük tarifeleridir. Yüksek gümrük tarifelerini ödemek istemeyen bazı Cezayirli ithalatçıların, firmalarımızdan düşük bedelli fatura kesmesini talep ettikleri, Cezayir gümrüklerinde bu düşük faturaların tespit edilmesi halinde ise ihraç konusu ürünlere uzun teftiş süreçleri sonucunda Cezayirli makamlarca el konulduğu bilinmektedir.

Gümrük Formaliteleri

Cezayir’de ürünün gümrük vergisi ile KDV oranları bindirilmiş fatura bedeli üzerinden % 2,5 oranında gümrük işlemleri harç bedeli hesaplanmaktadır.

Cezayir’de gümrük prosedürleri uluslararası teamüllerin oldukça üzerinde sürelerde gerçekleşmektedir. Bu çerçevede; bütün evrakları temin edilmiş olmasına karşın bir konteynerin

en erken 15-20 gün içerisinde gümrükten çekilebildiği ifade edilmektedir. Bu bakımdan, malın 3 işgünü içerisinde çekilememesi halinde demuraj bedeli işletilmeye başlanmaktadır.

Ayrıca, konteynerlerin gümrükleme işlemlerinde, farklı limanlarda gümrüklemeye izin verilmediğinden parsiyel taşımacılık yapmak zorlaşmaktadır.

Cezayir’de ithal ürünlerin üzerinde ithalatçı ve ürünün spesifikasyonlarına ilişkin olarak düzenlenen etiketlerin Arapça olması zorunluluğu vardır.

Kalite Kontrol Belgesi

Cezayir’de ödeme sırasında aranan belgelerden bir tanesi de kalite kontrol belgesidir. Bu belge Cezayirli bankalar tarafından da talep ediliyordu. Ancak 2011 yılında bu belgenin bankalarca aranmasına son verilmiş olmasına karşın Cezayirli bankaların bu belgeyi firmalarımızdan halen talep ettikleri görülmektedir.

Öte yandan söz konusu belge gümrük idarelerince talep edilmektedir. Bu belgenin bir çok ürün grubunda (özellikle direkt tüketicinin kullanımına sunulan insan sağlığı, güvenliği ile çevrenin korunması açısından yüksek riskli ürün gruplarında) Cezayir makamlarınca onaylanmış kuruluşlarca (SGS, Lloyds, Veritas,...) temin edilmesi gerekebilmektedir. Bir takım ürün gruplarında ise firmanın kendisi tarafından da bu belge düzenlenebilmektedir.

Uygunluk Belgesi

Cezayir’de bir takım ürün gruplarında yine başlıca kalite kontrol şirketlerince düzenlenen uygunluk belgesi aranmaktadır. Söz konusu ürün grupları; kozmetik ve kişisel bakım ürünleri, otomotiv yedek parçaları, gazla kullanılan teçhizatlar, elektrikli ev aletleri, tekstil ve konfeksiyon, oyuncaklar, vanalar, elektrikli ekipmanlar.

Cezayir’de internet olanakları gerek hız gerekse kalite gibi kriterler açısından oldukça zayıftır. Halihazırda en yüksek internet hızı 2 mega bit olup internet hizmetleri gün içerisinde uzun süreler kesilebilmekte veya yavaşlayabilmektedir.

Ayrıca Cezayirli firmaların e-posta kullanımının zayıf oluşu da hem iletişim kurulamamasına sebebiyet vermekte hem de telefon ve faks aracılığıyla iletişim kurulmasına zorladığından ekstra maliyetlere yol açmaktadır.

Postaneler dışında, kart ve dinarla çalışan uluslararası telefon görüşmesi yapılabilecek telefon kulübelerine büyük otellerde ve merkezi yerlerde rastlamak mümkündür. Bunların yanı sıra, özel sektör tarafından çalıştırılan “taxiphone” diye adlandırılan yerlerde Cezayir Dinarı ile telefon görüşmesi yapılabilir. Otellerin hemen hepsinde uluslararası telefon ve faks imkanı mevcuttur.

Cezayir’de sık sık adres ve telefon değişikleri yaşanmaktadır. Bunun yanı sıra işyerlerinin özellikle vergi uygulamaları dolayısıyla kısa süreler içerisinde (genellikle 2 yıl) kapandığı ve başka bir isim altında yeniden açıldığı görülmektedir. Bu nedenle bilinen ya da belirtilen adreslere/telefonlara ulaşabilmek her zaman mümkün olamamaktadır.

İnternet kullanımı hızlı olarak artmaktadır. Ulusal yayın sistemi, üç radyo kanalı ve bir televizyon kanalı içermeaktadır. Bu televizyon yayını, ülkenin en uzak köşelerine ulaşacak şekilde genişletilmektedir.

Ulaştırma Altyapısı

Malumları olduğu üzere Cezayir 108 bin km’lik karayolu ile Afrika kıtasının en geniş karayolu ağına sahiptir. Öte yandan 13’ü uluslararası olmak üzere 35 hava alanı vardır. Cezayir’e ihracat ve bu ülkeden ithalat ise 11 tane ticaret limanı vasıtası ile gerçekleştirilmektedir. Bu limanlar; Alger, Oran, Annaba, Skikda, Arzew/Bethioua, Béjaïa, Mostaganem, Ghazaouet, Jijel, Ténès ve Dellys limanlarıdır.

Cezayir’e halihazırda THY her gün 1 sefer gerçekleştirmekte, Cezayir Havayolları (Air Algerie) ise Türkiye’ye haftada 3 uçuş gerçekleştirmektedir. Bu uçuş sayısı talebin çok altında olduğundan bilet fiyatları çok yüksek tutarlara çıkabilmektedir.

Ancak, Sayın Başbakanımızın Cezayir ziyareti sonrası THY seferlerinin bu yılın Ağustos ayından itibaren günlük 2’ye ve gelecek yılın Mart ayından itibaren de 3’e çıkartılması ve Air Algerie’nin de Türkiye’ye daha fazla sayıda sefer düzenlemesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, Cezayir’in Oran ve Konstantin şehirlerine de THY’nin günlük seferler düzenlemesi konusunda mutabık kalınmıştır.

Vize

Cezayir’e seyahat edebilmek için Türkiye’de Cezayir Ankara Büyükelçiliği veya İstanbul Başkonsolosluğu’ndan vize almak gerekmektedir. İki tür vize söz konusudur: İş Vizesi ve Çalışma Vizesi. İş vizesi en fazla 3 aylığına düzenlenmektedir.

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri anılan ülkeye yapacakları üç aya kadar ikamet süreli seyahatlerinde vizeden muaftır. Cezayir Konsolosluğu vize için davetiye talep etmektedir. Vizeler, Cezayir Konsolosluğu tarafından genellikle 1 aylık verilmektedir.

Ülkeye girişte yolcular için şahsi eşya muafiyeti vardır. Ülkeye sokulan paranın ve altın, platin gibi ziynet eşyasının gümrüğe yazılı olarak deklere edilmesi gerekmektedir. Bu formalitelerden sonra Havaalanında veya liman girişinde bulunan banka şubelerinden getirilen dövizin bozdurulması tavsiye edilmektedir. Ülkeden çıkışta döviz deklarasyonu ve döviz bozdurma belgesi istenebilmektedir.

Yabancı Dil

Cezayir’de resmi dil Arapça olmakla birlikte, ticari hayatta Fransızca oldukça yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Öte yandan, ülkede kullanılan “Derce” denilen Arapça aksanı Arapça, Berberice ve Fransızca karışımı bir dil olup ülkemizde Arapça bilen personelin dahi Cezayirlilerle sağlıklı bir şekilde iletişim kuramadıkları gözlemlenmektedir.

Hukuki Yapı

Cezayir’de yasal sistem, Fransız ve İslam Hukuku’na dayanmaktadır. Mahkemeler çok yavaş çalışmakta ve hukuki kararlar tam olarak işletilememektedir. Yabancı firmaların, ülke ile ticari ilişkilerindeki ihtilaflardan doğan hukuki davalarda, yabancı firma lehine karar alınsa dahi, hukuki kararların uygulanması aşamasında sorunlar yaşanabilmektedir.

Güvenlik

Ülkede genel olarak bir güvenlik sorunu bulunmamaktadır. Buna karşın, seyahatlerde başkent ve büyük kentler dışında dikkatli olunmasında fayda görülmektedir. Kent merkezleri de dahil olmak üzere belirli bölgelerde takım elbise ile dolaşılması yerine daha rahat ve daha az dikkat çekici giyim tarzının seçilmesi tercih edilmelidir. Elde cep telefonu, çanta, fotoğraf makinası vb. gibi eşyalarla dolaşılması da tavsiye edilmemektedir. Para ve benzeri değerli şeyler topluca üste alınmamalı, el çantası, portföy gibi saklama materyallerinin kullanılmamasının can ve mal güvenliği açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalışma Saatleri

Cezayir GMT+1 saat dilimindedir. Anılan ülkede resmi çalışma saatleri 8:30-17:00, özel sektörde ise 08:00-16:30 arasındadır. Yazın ise iş çıkış saatleri 15:30’a çekilmektedir. Cuma ve Cumartesi günü hafta sonu tatilidir. Özellikle Cuma günü hayat neredeyse durmaktadır. Bu çerçevede firmalarımızın iş seyahatlerini tertip ederken hafta sonuna denk gelecek şekilde bir seyahat planlaması yapmamaları tavsiye edilmektedir.

Ülkede tüm İslami bayramlar, ay takvimine göre kutlanmakta olup her yıl dini bayramların tarihi değişiklik göstermektedir. Dini bayramlar: Ramazan Bayramı; Kurban Bayramı, Hicri Yılbaşı.

Diğer tatiller: 1 Ocak (Yeni Yıl); 1 Mayıs (İşçi Bayramı); 5 Temmuz (Bağımsızlık Günü); 1 Kasım (Devrimin Yıldönümü).

İş Görüşmeleri

Her türlü görüşmeden önce randevu alınmasında fayda görülmektedir. Cezayir’de yaşanan trafik problemi ve başkente çok sıkı polis kontrolü nedeni ile randevuların zamanında gerçekleştirilmesi sorun olabilmektedir. Bu açıdan Cezayirlilerin randevularına sık sık geç gelmekte olduğunun bilinmesinde fayda görülmektedir.

Firmalarımızın randevularına geç gelen Cezayirliler karşısında sabırlı olması, görüşme sırasında firmaların kültürel özellikleri izlenerek mümkünse yerel dil ile (Arapçanın şivesi olan Darja) iletişim kurulması tavsiye edilmektedir. Bunun yanında ticari hayatta Fransızca yaygın olarak kullanılmaktadır. Öte yandan, Cezayir’in bazı berber (kabil) bölgeleri Arapçayı genellikle kullanmamaktadır (Bejaja, Tiziouzu gibi). Firmalarımızın, Arapça veya Fransızca bilen personelleri olmaması halinde muhakkak tercüman ile görüşme yapmaları önerilmektedir. Tercüman temini konusunda Müşavirliğimize başvuruda bulunan firmalarımıza yardımcı olunmaktadır.

Cezayirli firmaların faks, e-posta ile kendilerine yapılan iş tekliflerine zamanında ve çoğu kez de hiç cevap vermedikleri bilinmektedir. Bu çerçevede sonuç vermesi istenen ciddi pazar araştırmalarının anılan ülkeye gelinerek yapılmasında fayda görülmektedir.

Cezayirlilerin Türk insanına karşı sıcak ve samimi olmalarına karşın, özellikle iş tecrübesi fazla olmayanların Türkiye ve Türk ürünü hakkında kanaatlerinin yeterli olmadığı düşünülmektedir.

Cezayir’in ülke telefon kodu 00 213 olup sabit telefon numaraları “0” ve şehir kodu dahil olmak üzere 7, cep telefonu numaraları ise “0” dahil 10 hanelidir.

Cezayir’de En Çok Yapılan Hatalar :

- Ülkenin yaygın dillerinden birini (Arapça-Fransızca) bilmeyen uzmanlar veya idareciler vasıtası ile iş görüşmesi yapılması,
- Cezayirli ya da Türk tanıdıklara aşırı güvenirilek söz ile iş yapılması,
- Havaalanında döviz deklarasyonunda bulunulmaması,
- Cezayir mevzuatının gümrükleme hususlarını bilinmeden ya da hafife alınarak, mevzuata uygun olmayan malların gümrüklenmesi,

- Doğru iş partnerinin seçilmesinde yeterince titizlik gösterilmemesi,
- Ürün tanıtımı ve pazar ziyareti konusunda yeterince donanımlı olunmaması, bu konunun ihmal edilmesi,
- Her ziyaretin potansiyel bir alışveriş yapılması olarak görülmesi ve mutlaka iş akdi kurulması konusunda gösterilen sabırsızlık,
- Bazı akreditif işlemlerinin tatil sezonu, teknik yetersizlik vs. gibi nedenlerle uzaması sebebiyle müşterinin çok hızlı hareket etmeye itilmesi ve bunun sonucunda da kaybedilmesi.

KAYNAKLAR

1. OICA www.oica.net
2. Ticaret Bakanlığı www.ticaret.gov.tr
3. Trademap www.trademap.org
4. TUIK www.tuik.gov.tr
5. Türkiye İhracatçılar Meclisi <http://www.tim.org.tr/tr/>
6. Uludağ İhracatçı Birlikleri <http://www.uib.org.tr/tr/>

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.